

Internetbankieren sterk gespreid in EU

Auteur(s):

Feitsma, E.

Deze rubriek wordt periodiek verzorgd door het ministerie van financiën.

Verschenen in:

ESB, 86e jaargang, nr. 4321, pagina 659, 24 augustus 2001

Rubriek:

EU-monitor

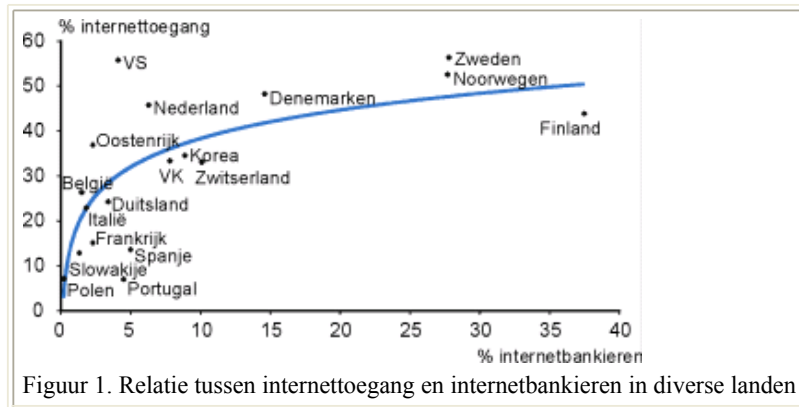
Trefwoord(en):

bankw ezen

Internetbankieren is onder Europeanen populairder dan onder Amerikanen.

Vorig jaar 'deed' ongeveer vier procent van de Amerikanen aan internetbankieren, hetgeen lager is dan het Europese gemiddelde van rond de zes procent ¹. Binnen Europa loopt het gebruik van bankieren via het net echter sterk uiteen. Nederland zit iets boven het Europese gemiddelde. Deze bijdrage schetst enkele verklarende factoren voor internetbankieren met het oog op mogelijke beleidsmatige consequenties.

De populariteit van internetbankieren hangt deels samen met de populariteit van internet (figuur 1) In de VS wordt relatief weinig gebruik gemaakt van internetbankieren: de vier procent Amerikanen die internet gebruikt voor bancaire dienstverlening steekt schril af bij de ongeveer 55 procent van de bevolking met internettoegang. Ook de zeven procent 'internetbankierende Nederlanders' is aan de lage kant, gegeven het feit dat 46 procent van de bevolking toegang heeft tot het 'net'. Binnen Europa nemen de Scandinavische landen een koppositie in, waarbij zowel de internettoegang als het gebruik van internetbankieren hoog is. Factoren als een lage bevolkingsdichtheid en een hoog opgeleide bevolking spelen hierbij een verklarende rol ². Het lage gebruik van internetbankieren in Zuid-Europese landen is mede te verklaren door de relatief geringe populariteit van internet.

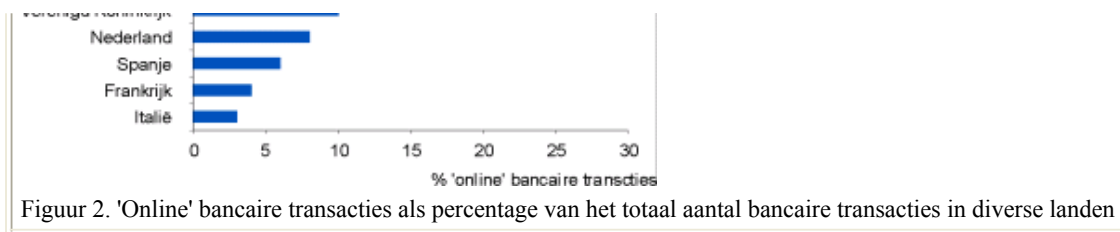

Bancaire dienstverlening

De populariteit van internet-bankieren hangt samen met de populariteit van banken. Zo kan de aanwezigheid van alternatieven voor banken, financieel (effectenbemiddelaars) dan wel niet-financieel (providers, supermarkten), het percentage internetbankieren onder de bevolking doen afnemen. Dit levert een vertekening op van de mate waarin internet gebruikt wordt voor transacties in het financiële verkeer.

Een manier om deze vertekening er uit te halen is om internetbankieren niet uit te drukken als percentage van de bevolking, maar als percentage van het totale aantal bancaire transacties. In figuur 2 vindt deze focus op de bancaire sector plaats. De vs 'kruipen' nu meer naar de 'kopgroep', met een percentage van vijftien procent. Het achterblijvende percentage internetbankierende Amerikanen lijkt daarmee voor een deel te verklaren uit de ruimere aanwezigheid van substituten voor banken dan wel voor internet ³. De spreiding binnen Europa is ook in deze figuur groot. Ons land blijft in de middenmoot (acht procent), terwijl Duitsland stijgt ten opzichte van de positie in figuur 1 .

Figuur 2. 'Online' bancaire transacties als percentage van het totaal aantal bancaire transacties in diverse landen

Relevantie voor beleid

Al met al is zeker geen sprake van een duidelijke voorsprong van Europa op het terrein van internetbankieren. In beleidsmatig opzicht is de uitdaging om onnodige belemmeringen voor het gebruik van nieuwe distributiekanaalen zoveel mogelijk weg te nemen. Regels voor financiële dienstverlening zouden zoveel mogelijk gespeend moeten zijn van ongerechtvaardigde verschillen per medium en distributiekanaal. Dit is ook de insteek bij de totstand-koming van een Europese richtlijn voor (financiële) dienstverlening op afstand, waarbij Nederland momenteel nauw betrokken is. Deze richtlijn beoogt een gelijke behandeling voor verschillende vormen van dienstverlening op afstand, onder meer via internet, maar ook langs andere kanalen. Achtergrond bij deze richtlijn is niet om nieuwe innovatieve kanalen te bevoordelen, maar om via eenduidige en gelijklopende regelgeving gelijke voorwaarden voor dienstverlening langs verschillende kanalen te creëren. Financiële spelers kunnen dan op objectieve gronden kiezen welk kanaal hen het beste bevalt: 'online' of 'offline'.

1 OESO, *Electronic finance: recent trends en future prospects*, Parijs, 21-22 juni 2001, <http://www.oecd.org>. Beide figuren komen uit dit rapport.

2 Dit begrip omvat het gebruik van internet als transactie- en als informatiekanaal. Onder meer omdat verschillende studies verschillende definities gebruiken, lopen percentages over gebruik van internet vrij sterk uiteen.

3 Uitgebreider hierover: A.C. van den Berg, [E-banking](#), *ESB*, 25 augustus 2000, blz. 648-650.